

Fregatten Jylland - isdriften og ankrene.

Fregatten var 1912-25 ejet af Godsejer Schou Palsgaard.

Gruppen bag efterøgningen af det manglende hovedanker til Fregatten Jylland, har lavet følgende indlæg

Vinteren 1921/22 var en meget hård isvinter, i februar var isen ca. 1½ alen tyk (ca. 1 meter), så de sidste uger inden tømruddet gik folk søndagstur rundt om fregatten og iagttog den smukke orlogsmand på klods hold, men "HVORFOR GÅ – når man kan køre?", så med den tykke is tog Smeden (Ankjær Petersen) sin nyerhvervede bil en "Martini" med reg. nr. Y218, og kørte en tur rundt om fregatten, det gik godt og vakte stor opsigt.

Den 27. februar 2021 er det 99 år siden Fregatten kom i drift - da isen brød op og ankerkæderne sprængtes. Blandt andre dækkede Horsens Folkeblad begivenheden dagen efter, med blandt andet en øjenvideberetning – Se PDF Filen.

Det ene af de to hovedankre: Juelsmindeankeret blev bjærget allerede i foråret 1922 af en Horsens stenfisker, hvis navn vi desværre ikke kender – gør du?

Det andet hovedanker – ja det er der blevet ledt efter utallige gange af ildsjæle, men hidtil forgæves.

Havnemuseet var på opgaven i august 2020 assisteret af Gert Norman, som er specialist på området, og vi fortsætter med at finkæmme Juelsmindebugten til foråret.

Vores ambition er klar, find det og få det bjærget inden 100 året for begivenheden, **den 27.februar 2022**

Vi ses til foråret!

Juelsminde Havnemuseum

Horsens Folkeblad.

Udgivet af en Forening. Redigert af Kr. Olesen (ansvarlig) og Jørg. Andersen.

Nr. 59.

100 Løbske og 1000 Brevs for 100 Brevs.

Tirsdag den 28. Februar 1922.

Bladet udkommer 4 Gange om Ugen.

57. Aarg.

Da Fregatten „Jylland“ kom i Drift med Isen.

Et Øjensvidne til den Begivenhed, hvorefter vi i Gaar kort meddelte: at Fregatten „Jylland“ kom i Drift med en mægtig Isflage, sender os følgende Beretning:

Ved Middagstid ser man, at Isen har løst sig rundt hele Bugten ved Juelsminde.

Det spændende Øjeblik er kommen, hvorom man nu har talt i Uger. Isen bryder op, Vinden løber fra Land; vil den tage Fregatten med sig ud i det store Hav?

Man har vænnet sig til Fregatten; den pryder Bugten, den pryder ogsaa Landet omkring.

Man var stolt i hele Oplandet over Festen for de gamle Veteraener, som Godesejer Schou lod afholde herlige Aar, og man beundrede ved denne Løjlighed de smukke Illuminationer, der om Aftenen saas fra Fregattens Mastetop langt ind i Landet. Man lerte sine Gæster fra alle Landets Egne ud paa Skibet; man ønskede at vise alle, som ikke for havde set det: den gamle Krigskæmpe, som ejer den historiske Sejrsnimbus over sig.

Ingen skulde komme og sige en Behoer i den østlige Del af Bjerrehæred, at hans Ur ikke passede; han skulde nok selvbevist meddele vedkommende, at vidste vel nok, naar Klokkeren var tolv i Paris, man havde jo den traadlose Telegraf paa Fregatten, som hver Dag forkyndte dette Tidspunkt ved at affyre et Skud, som høretes viden om, helt op i Landet.

Den store Isflage løser sig mere og mere, og den begynder at drive, hel og stor, som den har tyldt Bugten, uden Ravn eller Brag, og den tager Fregatten med sig, og i Løbet af en Time er den helt ud for Pynten ved Palsgaard Nes, stadig holder den mægtige Isflage omkring

den — i Bugtens Størrelse er Fladen — men for Øjet ser den ganske vist kun lille ud.

Mange Mennesker samles efterhaanden paa Havnemolen ved Juelsminde. Bygget spreder sig pr. Telefon langt op i Landet, man kommer til Fods, til Hest, paa Cykle og pr. Automobil; alle, der kan komme, vil se saa meget de kan af Fregattens Skæbne, og de, som ikke kan komme til Stranden, nøjes med at samles paa høje Punkter — Klejs Bakke og lign. — for igennem Kikkerter at øjne Skibet til det sidste.

Længere og længere driver Fladen ud, man øjner nu den store Kolos kun som en Hils Sejler i det fjerne, og nu kommer Natten, og Taagerne trækker sig sammen, man ser intet mere, og enhver gaar hjem til sit med den Bevidsthed, at nu flyder Fregatten ud i det uvisse store Hav, prisgivet Voverne, i Drift med Isen, hjælpedes og

med kun to Mennesker om Bord.

Men med Isbrudet ranker Borden sin Ryg, han har ventet paa Vaaren, og nu tror han den er kommen.

Spændende er Morgengryet ved Juelsminde, og det første, man spejder efter, er det Sted, hvor man sidste saa „Fregatten“ svinde bort i Taagen. „Og virkelig, den ligger paa den selv samme Plad, langt langt ude. Er den bleven skruet helt fast af Isflagerne fra de andre Bugter og Fjorde — — — eller skulde den virkelig være kommet „flot“ af Isen og ligger for Anker?

I alle Tilfælde er den værste Skræk overstaaet, man kan endnu se Fregatten, og vil det gode Vejr holde, til den faar Hjælp, saa vil man maaske allerede i Morgen atter vide Bjerrehæred over, „hvad Klokkeren er i Paris“.

H—A.

Stadshjælpkredsen.

Fregatten reddet

Fregatten „Jylland“ naaede, efter hvad vi i Dag erfarede, kun en Miles Vej over mod Ende-løve. Der tog dens Ankre atter Bund, og Fregatten ligger nu fast og venter kun paa at blive slæbt tilbage til Juelsminde.

Venstres Vælgerforeninger.

Horsenskredsen.

Horsens Venstrefor- enings Bestyrelse bestaar af følgende Medlemmer, som hver især modtager Indmeldelse:

Formand: Redaktør Jørgen Andersen, Amallegade 24. Telefon 1328 eller 1422.

Næstformand og Kasserer: Restauratør Jens Petersen, Stationspladsen 3.

Sekretær: Forretningsfører Carl Hansen, Torvet 26. Telefoner 1085 eller 22.

Fisker P. Fuglsbjerg, Fredensgade 7.

Arbejdsmand Niels Jensen, Billowgade 25.

Fru Bodil Buch Jepsen, Fabrikvej 32. Telefon 945.

Købmand K. C. Larsen, Jernbanegade 20a. Telefon 54.

Redaktør Kr. Olesen, Søndergade 47. Telefon 1463 eller 1422.

Skorstensfejermester P. Olesen, Badstuegyde 10. Telefon 760.

Kommunelærer Holger Petersen, Fælledvej 1. Telefon 890.

Vævermester Math. H. Petersen, Gersdorfgade 14.

Bjerskekredsen.

Foreningens Formand: Gdr. P. Hansen, Kirkebjerg, Klakring.

De enkelte Sogneforeninger har følgende Formænd, som modtager Indmeldelse: As: Gdr. Hans Seiersen. Overby pr. Juelsminde.

Darrit: Skatteraadmedlem Ra. Sørensen, Gramtaage pr. Barrit.

Daugaard: Gdr. P. L. Petersen, Daugaard.

Glud: Gdr. Hans Jensen, O. Glud pr. Glud.

Hatting: Sognefoged H. Petersen, Hatting.

Klakring: Gdr. P. Hansen.

Jagttabel.

Skudlok man jages fra 1. Januar 14. Juli og fra 15. Septbr. til Decbr.

Fra 15. Septbr.—31. Decbr.

Alle Natotofugle 1.—31. Jan. og Septbr.—31. Decbr.

Agerhøns 16. Septbr.—14. Novbr.

Fra 1. Jan.—14. Marts og 16. Decbr.—31. Decbr.

Skovduer, Kransfugle og Sjang 1.—31. Jan. og 18. Septbr.—31. Decbr.

Bekkestær 1.—31. Jan. og 1. Aug. til Decbr.

Andre: Sammenfugle 1.—31. Jan. 18. Juli—31. Decbr.

Hare 21. Septbr.—24. Decbr.

Urnsen 16. Aug.—31. Octbr.

Hvid og sort Stork aldeles ubeskrævede Vade fugle 1.—31. Jan. og Aug.—31. Decbr.

Seaner 1. Jan.—14. Marts og 16. Decbr.—31. Decbr.

Terner 1.—31. Jan. og 16. Septbr. til Decbr.

Maager 1.—31. Jan. og 1. Novbr.—Decbr.

Stor Havmaage 1. Jan.—30. April 1. Aug.—31. Decbr.

Grønne og Ørnumder 1. Jan.—Marts og 1. Juli—3. Decbr.

Havmaager 1.—31. Jan. og 16. Sep. til Decbr.

Pindsvin og Flagermus 1.—31. Jan. og 16. Septbr.—31. Decbr.

— Har man nogen Beskrivelser?

— Ja, kan se Digter.

— Det ved jeg; men hvad var han aft?

Vekselkursen.

	Gaard.	Bag
London	21,95	21
New York	478,01	477
Hamburg	215	2
Paris	43,79	43
Antwerpen	41,65	41
Zürich	93,50	93
Rom	24,65	25
Madrid	76,33	76
Amsterdam	182,75	183
Stockholm	126,50	126
Kristiania	81,75	81
Helsingfors	9,75	9
Prag	8,65	8

Handels-Tidende.

Officielle Kurnotering København, 27. Februar 1922. Kob. S.

Helt så heldigt som redaktionen håbede - gik det ikke.

Vi beretter her om, hvad der skete.

DRAMAET OM "ISDRIFTEN" 1922 - fortalt af Kaptajn Christensen

Mandag 27. feb. 1922 Sandbjergvig/Juelsmindebugten/As hoved/Middelflak

Kl. 1200 Fregatten Jylland går i drift med isen på Juelsmindebugten/ Sandbjergvig. "Ankerkæderne springer som sytråde" i flg. Kaptajn Christensen. Han og hans konen er de eneste ombord. De to gør reserveankeret klar, Fregatten Jylland driver med isen ud af Sandbjergvig og ligger allerede ved 13 tiden ved As hoved. Ved 17tiden kastes reserveankeret på Middelflak. Det tager bund og får hold. Isen slipper sit greb om Fregatten Jylland.

Tirsdag 28. feb. 1922 Middelflakken/Møllegrunden

Om morgenen ses Fregatten Jylland stadig fra Juelsminde. Nye ismasser kommer op fra Lillebælt og omslutter Fregatten Jylland. Ved 13 tiden sprænges reserveankerkæden. Fregatten Jylland er atter i drift, uden anker og lidt læk. El-lænsepumperne kører hele dagen. Fregatten Jylland driver mod NØ og skrues ved 18tiden op på Møllegrunden. Vinddrejning driver senere isen sydpå.

Onsdag 1. mar. 1922 Møllegrunden/Knøsen/Møllevinge

Isen presser Fregatten Jylland fri af Møllegrunden onsdag morgen ved 3-4tiden. Fregatten Jylland driver igen mod NØ og "kører ved 14tiden fast på Møllevinge" en arm af Møllegrunden. Isen skruer Fregatten Jylland hårdt op på grunden. Der sættes Nødfalg og udsendes SOS! Tvivlsomt om Fregatten Jylland kan reddes. Ved 14-15tiden undsætter dampskibet "Horsens" Christensen og fru. De sættes i land på Endelave, hvor de tilbringer natten. Svitzers bugserbåd "Ymer" rekvireres af godsejer Schou. Den kommer til As hoved, men er ikke i stand til at forcere de kraftige isskruninger syd for As hoved og returnerer derfor til Kalundborg/Storebælt, hvor andre venter på assistance.

Torsdag 2. mar. 1922

Møllevinge – situationen uændret. Christensen forsøger at forcerer ismasserne og komme ombord - men forgæves.

Fredag 3. mar. 1922 Møllevinge

Christensen og fru kommer tilbage på Fregatten Jylland fra Endelave, farvandet er nu isfrit. Fregatten Jylland skal måske til Horsens, Vejle eller Århus Havn – men ingen ankre! Styrmand Hans Jensen, dampskibet "Horsens" udtaler: Det var ikke ufarligt at undsætte Christensen og fru. Isen skruede kraftigt – var ved at gå ind over damperen (Horsens). H.J. fortæller videre at Fregatten Jylland har mistet 5 ankre !? (kun tre iflg. Christensen) **citat slut!**

3.-17. mar. 1922 Møllevinge

FREGATTEN JYLLAND ligger nu "Grundstødt" på Møllevinge. Står hårdt på grunden, stikker 17 fod - kun 14 fod dybde! Juelsmindefiskere m.fl. kommer ombord og gør klar til bugsering, kæder ind/lænsning m.v. Det var de gamle fiskerfamilier, der blev hyret af Palsgaard: Stenkjær, Märtens, Sørensen, Dvinge, Søren og Carl Pedersen m. fl. Men også smedens Karen og datteren Lisbeth på 9 år var med på lønningslisten. De assisterede fregatmutter med rengøring og madlavning, i de dage forberedelserne til den forhåbentlig "flotbringning" og bugsering stod på.

Fredag 17. mar. 1922 Møllevinge

Fregatten Jylland bringes flot af Svitzers SVAVA ved højvande og bugseres efterfølgende til Orlogsværftet assisteret af "Bien" til agter/styring. Frisk vejr: Fregatten Jylland havde mistet roret!

Den 23. april 1923

Allerede det følgende år er Fregatten Jylland tilbage på sin vante plads i Juelsminde. Hele "fiskerflotillen" dvs., Juelsmindefiskerbådene, var sejlet fregatten i møde. Glæden var stor, der blev festet ombord og ved havnen. Et stort festfyrværkeri satte punktum for begivenheden.

Schou havde ud over reparationen også købt nyt ankergrej på Orlogsværftet.

// HAP & FJ